

JEDLIŃSK

PRZYSUCHA

PRZYTYK

WIENIAWA

WOLANÓW

ZAKRZEW

E-learning w poznaniu naszego dziedzictwa

– multimedialne szkolenie z zakresu historii,
kultury i dziedzictwa obszarów wiejskich!

PAŁAC DOMANOWSKI - PREMIERĄ ROKU!

**WALNE ZEBRANIE CZŁONKÓW
STOWARZYSZENIA RAZEM DLA
RADOMKI** - 18.03.2013 R. - WOLANÓW

Być Kobieta ... *Spotkanie w Bierwcach*

ZAPROSZENIE DO PRZYSUCHY.
WYSTAWA POŚWIĘCONA KSIĘDZU JULIANOWI
MŁYNARCZYKOWI. ZAPRASZAMY!

**PRZEKAZANIE SZTANDARU KOŁA
ZWIĄZKU KOMBATANTÓW
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
I BYŁYCH WIĘZNIÓW POLITYCZNYCH
W JEDLIŃSKU-WŁADZOM GMINY JEDLIŃSK**

Konferencja

podsumowująca wdrażanie Lokalnej Strategii
Rozwoju Dziedzictwa i Rozwój

Zbieramy **stare fotografie
i dokumenty** dotyczące gminy Wolanów

**Z kart historii...
gminy Przytyk...**

Wstęp

Drodzy Czytelnicy!

Prezentujemy Państwu kolejny numer Biuletynu Informacyjnego Lokalnej Grupy Działania „Razem dla Radomki”, na łamach którego co miesiąc przekazujemy najważniejsze informacje dotyczące działań naszej organizacji. Nie zabraknie w nim także opisu inicjatyw realizowanych na terenie naszych gmin.

W aktualnym wydaniu przedstawiamy informacje o naszym nowym projekcie multimedialnych szkoleń z zakresu historii, kultury i dziedzictwa obszarów wiejskich pn. „E-learning w poznaniu naszego dziedzictwa” którego realizację rozpoczniemy w 15 kwietnia 2013 r. W numerze także zabraknie relacji z Walnego Zebrania Członków Stowarzyszenia Razem dla Radomki, ze spotkania z Okazji Dnia Kobiet w Bierwcach, Zapraszamy również na wystawę poświęconą księdzu Julianowi Młynarczykowi, które możemy oglądać w Muzeum im. Oskara Kolberga w Przysusze. Wzorem poprzednich numerów publikujemy informacje na temat historii gminy Przytyk

Zachęcamy do dzielenia się swoimi uwagami i spostrzeżeniami na łamach Biuletynu. Zapraszamy do relacjonowania najważniejszych wydarzeń z życia naszych „małych ojczyzn” oraz do wspólnego redagowania naszego wydawnictwa.

Życzymy przyjemnej lektury

Prezes Zarządu Stowarzyszenia
LGD „Razem dla Radomki”
Cezary Adam Nowek

E-learning w poznaniu naszego dziedzictwa

– multimedialne szkolenie z zakresu historii, kultury i dziedzictwa obszarów wiejskich!

Skorzystaj z bezpłatnych szkoleń e-learningowych z zakresu:

- **W mrokach prehistorii, bohaterowie rycerstwa średniowiecza i lokalna rewolucja przemysłowa w XVIII i XIX wieku.**
- **Folklor – ważny element życia mieszkańców wsi**
- **Oskar Kolberg a współczesny folklor**
- **Witold Gombrowicz – Biografia**
- **Mniejszości narodowe i wyznaniowe**

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Razem dla Radomki” zaprasza uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych z terenu powiatu radomskiego, przysuskiego i szydłowieckiego do udziału w bezpłatnych szkoleniach zatytułowanych pn. „E-learning w poznaniu naszego dziedzictwa”. Szkolenia rozpoczną się w dniu 15 kwietnia 2013 r. i dostępne będą na witrynie internetowej www.elearning-szkolenia.eu!

Celem szkolenia jest przekazanie wiedzy na temat bogatej kultury i dziedzictwa obszarów wiejskich, jej historii, pokazania informacji o ciekawych miejscach, architekturze, wydarzeniach, które na stałe zapisały się na kartach historii. Szkolenia przeprowadzone będą w odmienny sposób, od wiedzy przekazywanej w szkołach na lekcjach historii i j. polskiego. Szkolenia będą przygotowane w oparciu o materiały multimedialne, zawierać będą lekcje przygotowane w oparciu o nowe media i aplikacje, które będą potrafiły zaintrygować młodego odbiorcę. Przedstawią one najciekawsze informacje, historie, legendy i opowiadania.

Szkolenia mają charakter bezpłatny, interaktywny i elastyczny. Możesz w nich uczestniczyć w wybranym przez siebie czasie i miejscu, mając do dyspozycji komputer i Internet.

Dla uczestników projekty przygotowaliśmy atrakcyjne nagrody! Dla najaktywniejszych uczestników, którzy przygotowują prace konkursowe przeznaczone zostaną 4 nowoczesne tablety multimedialne. Dla najaktywniejszych szkół, które wezmą udział w projekcie przygotowane będą atrakcyjne nagrody rzeczowe!

Arkadiusz Ostrowski
Stowarzyszenie LGD „Razem dla Radomki”

Lokalna Grupa Działania „Razem dla Radomki”
zaprasza do udziału w **BEZPŁATNYCH SZKOLENIACH**
skierowanych do uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych

E-learning

w poznaniu naszego dziedzictwa

Skorzystaj z bezpłatnych szkoleń e-learningowych z zakresu:

- W mrokach prehistorii, bohaterowie rycerstwo średniowiecza i lokalna rewolucja przemysłowa w XVIII i XIX wieku.
- Folklor – ważny element życia mieszkańców wsi
- Oskar Kolberg a współczesny folklor
- Witold Gombrowicz – Biografia
- Mniejszości narodowe i wyznaniowe

Weź udział w nowoczesnym szkoleniu e-learningowym z zakresu historii, bogactwa kultury i dziedzictwa obszarów wiejskich **i zdobądź atrakcyjne nagrody - nowoczesne tablety multimedialne!**

Dla najaktywniejszych szkół, które wezmą udział w projekcie przygotowane będą **atrakcyjne nagrody rzeczowe!**

Zalety e-learningu

Szkolenia mają charakter bezpłatny, interaktywny i elastyczny. Możesz w nich uczestniczyć w wybranym przez siebie czasie i miejscu, mając do dyspozycji komputer i Internet.

Dla kogo?

Projekt skierowany jest do uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych z terenu powiatu radomskiego, przysuskiego i szydłowieckiego.

Kontakt:

Zapisz się już dziś! Rekrutacja uczestników projektu odbywa się na stronie internetowej www.eLearning-szkolenia.eu
Zachęcamy do udziału w projekcie!

Biuro Projektu: „Razem dla Radomki”
Ul. Wernera 9/11, 26-600 Radom
tel. 48 38 58 996
e-mail: zarzad@razemdlaradomki.pl

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich:
Europa inwestująca w obszary wiejskie
Projekt współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej w ramach
osi 4 – LEADER Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

PAŁAC DOMANIOWSKI - PREMIERĄ ROKU!

Niezmiernie miło nam poinformować, że Pałac Domanowski Resort & Conference w Konarach k. Radomia został uznany **PREMIERĄ ROKU 2013** w konkursie HRS, Polsatu, Newsweeka i Forbesa na najlepsze obiekty hotelowe w Polsce.

W konkursie wzięło udział 95 obiektów nominowanych w 9 kategoriach. Mimo licznej i mocnej konkurencji, działający od maja 2012 roku obiekt, zdołał pokonać rywali. Nagrodzony obiekt jest malowniczo położony nad Zalewem Domanowskim niedaleko Radomia. To idealne miejsce na rodzinny wypoczynek,

romantyczne chwile we dwoje, firmową integrację, konferencję lub spotkanie.

W Pałacu działa Restauracja Domanowska oferująca wykwintną kuchnię, eleganckie wnętrza i profesjonalną obsługę. Zachęcamy do skorzystania z naszej Strefy Beauty, sauny i jacuzzi. Działająca na terenie Pałacu Marina Domanowska zaprasza entuzjastów sportów wodnych, żeglarsstwa, wędkowania i wypoczynku nad wodą. Wypożyczalnia rowerów umożliwi wycieczki rowerowe.

Arkadiusz Ostrowski
Stowarzyszenie LGD "Razem dla Radomki"

WALNE ZEBRANIE CZŁONKÓW STOWARZYSZENIA RAZEM DLA RADOMKI - 18.03.2013 R. - WOLANÓW

W poniedziałek 18 marca 2013 r. w Sali Konferencyjnej Urzędu Gminy Wolanów odbyło się pierwsze w bieżącym roku Walne Zebranie Członków Stowarzyszenia „Razem dla Radomki”. Spotkanie poprzedziło seminarium, podczas którego Prezes LGD „Razem dla Radomki” zaprezentował referat nt. „Leader w okresie 2014-2020”, w którym omówił najważniejsze założenia związane z funkcjonowaniem Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich w odniesieniu do Lokalnych Grup Działania w zbliżającej się nowej perspektywie finansowej na lata 2014-2020. Oprócz w/w prezentacji – Arkadiusz Ostrowski z LGD zaprezentował perspektywę działań Stowarzyszenia „Razem dla Radomki” w okresie I półrocza 2013 r.

Zgodnie z porządkiem obrad Walnego Zebrania przedstawiona sprawozdania Rady, Komisji Rewizyjnej oraz Zarządu z działalności Stowarzyszenia LGD „Razem dla Radomki” za rok 2012 r. Walne Zebranie zaakceptowało również projekty zmian do Lokalnej Strategii Rozwoju Lokalnej Grupy Działania „Razem dla Radomki” na lata 2009-2015, zaprezentowano również Raport Ewaluacyjny z wdrażania Lokalnej Strategii Rozwoju, przedmiotowych obszarach podjęto uchwały zatwierdzające przedstawione sprawozdania, ocenę Komisji Rewizyjnej.

Działania te, nie tylko dotyczą najważniejszych pojęć, kwestii ale i reorganizacji najważniejszych funkcji. Jest to także, najważniejsza w dniu decyzja, która nie tylko nawiązuje do spotkania informującego nt. naszych bieżących działań. Nie tylko one są w stanie poruszyć kwestie, związane z działalnością bieżącą. Nawet i my, szukając wsparcia jesteśmy w stanie realizować dążenie do naszych marze. Marzenia, ale i te które są na naszych miejscach, dotyczą również wzbogacenie naszym działaniem,

Walne Zebranie Członków Stowarzyszenia
fot: Stowarzyszenie LGD „Razem dla Radomki”

które nie tylko sprzyja ofercie naszych bliskich, ale i dalszych. Jest to potężna cześć naszych działań, na które nie tylko ale i przede wszystkim możemy wspomóc naszym działaniem. W wijących nas kroplach, które nie tylko dotyczą najważniejszych założeń.

Arkadiusz Ostrowski
Stowarzyszenie LGD "Razem dla Radomki"

Być Kobieta... Spotkanie w Bierwcach

Takie motto przyświecało spotkaniu z okazji Dnia Kobiet, które odbyło się w sobotę 9 marca w Bierwcach. Organizatorem było Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Bierwce i Okolic.

Świetlica w PSP Bierwce tego dnia wypełniła się licznie zaproszonymi gośćmi, paniami z Bierwec i okolic, które wspólnie postanowiły uczcić swoje święto. Swoją obecnością zaszczytili nas; Pan Wójt Wojciech Walczak z żoną Ireną, dyr. GCKi KF pani Agnieszka Gryzek, radny M. Janiec. Bardzo licznie przybyli członkowie zaprzyjaźnionego Stowarzyszenia Razem dla Rozwoju oraz Zespół Śpiewaczy Bieńdżice z gminy Wolanów. Pan Wójt Wojciech Walczak złożył serdeczne życzenia wszystkim paniom. Życzył kolejnych spotkań, które będą cieszyć się taką frekwencją. Spotkanie rozpoczęło się od występu dzieci z PSP Bierwce. Na początku nastąpiło odwołanie do 150 rocznicy Powstania Styczniowego i podkreślenia bardzo ważnej roli kobiet jaką odegrały w powstaniu.

Serdeczne podziękowania dla nauczycielki autorki historycznej inscenizacji pani Bożeny Zbrożyna. Okolicznościową dekorację z okazji Święta Kobiet przygotowała pani Halina Pluta. Kolejno uczennice Julia Czajka i Zuzia Król zaprezentowały swoje umiejętności artystyczne otrzymując gromkie brawa. Uczniowie

V kl. przedstawili familiadę o funkcjonowaniu kobiet i mężczyzn w ich dojrzałym życiu. Swoim występem rozbawili całą publiczność. Następnie Zespół Śpiewaczy Bieńdżice swoim występem umilił dalszą część wieczoru.

Ale to jeszcze nie koniec, bo atrakcją tego spotkania była niespodzianka w postaci podarunków, jakie można było otrzymać w postaci; min. zaproszenia do Zakładu Fryzjerskiego Iwonka z Bierwec, bilety na basen lub Live Fitness lub saunę, kilka książek bestsellerów, reprodukcję mistrzów malarstwa, wyroby ze szkła, kawę herbatę i wiele innych podarunków. Sponsorami i pomysłodawcami tego punktu wieczoru byli; Anastazja Potera, Iwona Górecka, Ewa Ofiara, Barbara Sadowska, Katarzyna Sumińska, Małgorzata Goździewska, Jacek Kozłowski.

Serdeczne podziękowania Zarząd Stowarzyszenia kieruje do rodziców uczniów i wszystkich życzliwych osób, które brali udział w przygotowaniach do tego uroczystego spotkania. Wieczór upłynął w miłej i sympatycznej atmosferze i był kolejną kulturalną imprezą zapoczątkowaną w ubiegłym roku. Dziękujemy wszystkim za wspólnie spędzone chwile.

Zarząd Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Bierwce i Okolic.

ZAPROSZENIE DO PRZYSUCHY.

WYSTAWA POŚWIĘCONA KSIĘDZU JULIANOWI MŁYNARCZYKOWI. ZAPRASZAMY!

Muzeum im. Oskara Kolberga w Przysusze zaprasza na nową wystawę czasową: „Ksiądz Julian Młynarczyk (1882-1950), zorganizowaną ze zbiorów Archiwum Głównego Zgromadzenia Sióstr Służek Najświętszej Maryi Panny Niepokalanej w Mariówce, Biblioteki Diecezjalnej w Sandomierzu oraz Muzeum Wsi Radomskiej w Radomiu.

Działalność Księdza Juliana Młynarczyka przypada na okres wielkich przemian społecznych, gospodarczych i kulturalnych pierwszej połowy XX wieku. Kapłan uchodzi za jednego z wybitniejszych w diecezji sandomierskiej. Doktor prawa kanonicznego, wicerektor Seminarium Duchownego w Sandomierzu, autor licznych publikacji, zasłużony pedagog, wychowawca młodzieży i ojciec duchowy Zgromadzenia Sióstr Służek Najświętszej Maryi Panny Niepokalanej w Mariówce. Wystawa przybliża lokalnej społeczności wielkie dokonania i ponadczasowe zastugi Księdza.

Urodził się w Wąchocku 12 kwietnia 1882 r. Tu ukończył szkołę powszechną a następnie gimnazjum w Sandomierzu w 1898 r. W tym samym roku wstąpił do Seminarium Duchownego. Jego decyzję tak skomentował jeden z gimnazjalnych profesorów „Jak można było tak żywcem się pogrzebać, mając takie zdolności, nie wstąpić na uniwersytet, by robić karierę, lecz iść na księdza?”. Po ukończeniu Seminarium był kapelanem biskupa Stefana Aleksandra Zwierowicza. Jako zdolny neoprezbiter został wysłany na dalsze studia do Rzymu, gdzie na Papieskim Uniwersytecie Gregoriańskim uzyskał w 1907 r. tytuł doktora prawa kanonicznego. Po powrocie do ojczyzny sprawował kolejno funkcje wikariusza katedralnego, notariusza kurii i sądu biskupiego, kapelana więziennego, wikariusza parafii NMP w Sandomierzu. W 1909 r. został profesorem miejscowego Seminarium Duchownego a następnie jego wicerektorem. W latach 1916-1919 pełnił funkcje kanclerza kurii biskupiej, prefekta w Państwowym Seminarium Nauczycielskim i kanonika gremialnego Kapituły Sandomierskiej. W Seminarium wykładał prawo kanoniczne, teologię moralną, rubrycystykę i ceremoniarz kościelny. Był uważany za jednego z najlepszych profesorów uczelni. „Ogół duchowieństwa wielce go ceni, buduje się jego pracą, poświęceniem i zaparciem, a wśród grona jego kolegów i przyjaciół utarło się wyrażenie „święty Julian”, którym go chętnie określają”. Jego wykłady były proste, pozbawione „wszelkiej pretensjonalności i zbędnych pozorów naukowości”. Dzielił się z alumunami dużym doświadczeniem w kierowaniu sumieniami ludzkimi i rozwiązywaniu ludzkich problemów; uczył jak kochać kapłaństwo i gorliwie rozwijać życie wewnętrzne. Wydał skrypt w języku polskim dla studentów z zakresu prawa kanonicznego. Wolny czas spędzał w ochronie przy ul. Zamkowej i uczył najmłodszych prawd wiary. Celowość pracy z dziećmi i młodzieżą odkrył podczas pobytu w Rzymie, gdzie odwiedzał zakłady wychowawcze i ośrodki społecznej akcji włoskiej prowadzone przez ks. Jana Bosco. W Sandomierzu podjął się przebudowy murów poklasztornych, aby otworzyć w przyszłości gmach szkoły ochraniarskiej; realizację tego projektu przerwał wybuch I wojny światowej.

W 1914 r. ks. J. Młynarczyk opuścił Sandomierz i zamieszkał w Drzewicy a następnie w Mariówce, gdzie wraz z Zarządem Zgromadzenia Sióstr Służek Najświętszej Marii Panny Niepokalanej rozpoczął budowę gmachu ochronki i tajnej szkoły kształcącej

Ksiądz Julian Młynarczyk
fot: Muzeum im. Oskara Kolberga w Przysusze

kadry do pracy w placówkach oświatowych. Opracował w tym okresie w formie katechety „Pogadanki religijne z małymi dziećmi w kościele, w domu, w ochronie”, które zostały wydane przez Ministerstwo w kilkunastu tysiącach egzemplarzy.

W 1922 r. otrzymał zgodę biskupa Mariana Ryxa na rezygnację z pełnienia wszystkich prestiżowych posad i funkcji w Sandomierzu i przeniósł się do Mariówki Opoczyńskiej, gdzie pełnił obowiązki kapelana i spowiednika oraz „ojca duchowego” w Zgromadzeniu. Cztery lata później biskup Antoni Kubicki, doceniającej wielkie zalety Księdza w pracy pedagogicznej, mianował go wizytatorem szkół m.in. w Sandomierzu i Radomiu. W Mariówce z jego inicjatywy Zgromadzenie otworzyło Seminarium Nauczycielskie. Był jego dyrektorem w latach 1929-1936 a od 1933 r. kierował także nowooteartym Żeńskim Gimnazjum (1933 r.) oraz Liceum Ogólnokształcącym (1937r.) W wymienionych placówkach prowadził katechezę, wykładał etykę, metodykę, psychologię, pedagogikę, a w szkole zawodowej - język łaćski. 18 lutego 1928 r. został odznaczony Srebrnym Krzyżem Zasługi za pełną poświęcenia pracę oświatową. W tym okresie oddano do użytku w Mariówce nowoczesny, dwupiętrowy gmach szkolny i internat, funkcjonowała już wówczas elektrownia, drukarnia i piekarnia. Z inicjatywy ks. J. Młynarczyka urządzono z rozmachem gabinety i pracownie szkolne oraz zakupiono z jego środków imponujący księgozbiór.

Ks. Młynarczyk
fot: Muzeum im. Oskara Kolberga w Przysusze

Był propagatorem organizacji religijnych, rozwinął w Mariówce Sodalicję Nauki Chrześcijańskiej, Sodalicję Mariańską, Bractwo Straży Honorowej Najświętszego Serca Pana Jezusa i Krucjatę Eucharystyczną. Na prośbę Grupy Literackiej w Mariówce został jej opiekunem i redaktorem pisma „Brzask”, które otrzymywały również wychowanki szkoły w Ameryce, Francji i Belgii. Dużą grupę pamiątek związanych z ks. kanonikiem stanowią kolorowe plakaty i albumy wychowanek i siostr z okazji rocznic jego święceń kapłańskich oraz imienin. Barwne opisy „śłodkich” podwieczorków uświetnianych grą księdza na fortepianie i innych uroczystości, były systematycznie zamieszczane w „Brzasku”.

Na początku II wojny światowej organizował tajne komplety gimnazjalne dla młodzieży. W trybie tajnym prowadził nauczanie uzupełniające w Żeńskiej Szkole Gospodarczej, w której w 1943 r. udało się przeprowadzić egzaminy maturalne. Przez okres okupacji ks. Młynarczyk pod patronatem Rady Głównej Opiekuńczej organizował pomoc dla ludności wysiedlonej z terenu Rzeszy i Warszawy. Prowadził zbiórki żywności, kuchnię, poszukiwania lokali mieszkalnych oraz nauczanie dzieci i młodzieży. Mimo obecności w gmachu szkoły wojsk niemieckich niósł pomoc partyzantom, odprawiał patriotyczne Msze święte.

Podczas wojny powstała większość prac katechetycznych i ascetycznych Księdza. Cała jego spuścizna piśmienna obejmuje około 130 pozycji książkowych, artykułów i prac w rękopisie. Dzieła o tematyce ascetycznej przeznaczone dla siostr zakonnych, księży

i osób świeckich, zawierają głównie wskazówki pomocne w rozwoju życia duchowego. Ważne miejsce w jego dorobku zajmują rozmyślenia i rozważania dla młodzieży, rodziców, dzieci oraz prace o tematyce okolicznościowej. W marcu 1945 r. ks. Młynarczyk otworzył koedukacyjne Gimnazjum i Liceum w Mariówce. Rok później zrezygnował z funkcji dyrektora placówek.

Zmarł 23 grudnia 1950 r. w warszawskim szpitalu Dzieciątka Jezus, uroczystości pogrzebowe przeprowadzono 28 grudnia w Smogorzowie. Biskup Franciszek Jop w mowie pogrzebowej użył słów: „Ubył z szeregów kapłan niepospolity, któkolwiek się do niego zbliżył, odchodził lepszym”. Na cmentarnym pomniku w Smogorzowie umieszczono napis: „Miły Bogu i ludziom, którego pamięć jest w błogostawieństwie (Syr 45,1) – za serce, trudy, poświęcenie, Mariówka”. Ksiądz Kanonik był człowiekiem o niezwykłej wrażliwości, takcie, radości i niespotykanej, bezinteresownej dobroci. „Jego życie było bardzo zwykłe, ale wypełnione bogatym życiem wewnętrznym i opromienione blaskami prawdziwych cnót kapłańskich”. Absolwentki Szkoły w Mariówce wystosowały w 1988 r. pismo do bp. Edwarda Materskiego odnośnie wszczęcia procesu beatyfikacyjnego ks. dr. Juliana Młynarczyka.

Agnieszka Zarychta-Wójcicka
Muzeum im. Oskara Kolberga w Przysusze

PRZEKAZANIE SZTANDARU KOŁA ZWIĄZKU KOMBATANTÓW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ I BYŁYCH WIĘZNIÓW POLITYCZNYCH W JEDLIŃSKU – WŁADZOM GMINY JEDLIŃSK

Przekazanie sztandaru
fot: Gmina Jedlińsk

22 marca 2013 r. na sesji Rady Gminy odbyło się uroczyste przekazanie sztandaru przez Koło Związku Kombatantów Rzeczypospolitej Polskiej i Byłych Więźniów Politycznych w Jedlińsku Władzom Gminy Jedlińsk.

W uroczystości wzięli udział: p. Mieczysław Kozłowski, p. Kazimiera Walczak, p. Danuła Mularska oraz zaproszeni przedstawiciele Koła Związku w Radomiu p. Jerzy Kozłowski i p. Adolf Czekaj.

Koło Związku Kombatantów Rzeczypospolitej Polskiej i Byłych Więźniów Politycznych w Jedlińsku powstało w 1970 roku, pod

tym sztandarem było zrzeszonych 130-tu członków – byłych żołnierzy, którzy walczyli w obronie i o wolność naszej Ojczyzny w latach 1939 – 1956 później stając się kombatantami.

Na przestrzeni czasu trwania i działania Koła przez 42 lata, płynął czas, mijały kadencje, zmieniały się Zarządy, odchodzili do wieczności jej członkowie, a do Związku przybywały Ich żony – wdowy jako podopieczne,

Do dnia dzisiejszego dożyło 2-ch członków zwyczajnych, którzy walczyli z bronią w ręku i 32-dwie podopieczne. Trzeci członek - to dziecko obozu koncentracyjnego.

My, jako ostatni Zarząd Koła, przedstawiciele naszej Społeczności Kombatanckiej, kończąc naszą działalność mamy obowiązek przekazania Sztandaru i to czynimy.

Według wcześniejszych ustaleń z naszymi władzami odgórnymi w dniu 22 marca Sztandar przekazujemy w opiekę, w pewne bezpieczne miejsce - Radzie Gminy Jedlińsk na ręce Pana Przewodniczącego Waldemara Sulisza i Wójta Gminy Jedlińsk Pana Wojciecha Walczaka.

Obowiązki dalszego służenia żyjącym jeszcze członkom Koła Związku Kombatantów powierzamy, bardzo oddanej sprawie społecznym, życzliwej każdemu, Dyrektor Gminnej Biblioteki Pani Starzyńskiej Bożenie.

W naszym ostatnim przekazie zaznaczamy, że sztandar z dumą i szacunkiem nosiliśmy na uroczystościach państwowych i kościelnych a niekiedy na uroczystościach ostatniego pożegnania naszych członków odchodzących do wieczności.

My wszyscy Kombatanci, spełniliśmy naszą misję przechodzimy do historii – Sztandar pozostaje jako pamięć o nas, a dla pokoleń jako drogowskaz.

Dziękujemy, przedstawicielom Zarządu Okręgowego Związku Kombatantów Radom Panu Prezesowi Zbigniewowi Kubisiakowi i Pułkownikowi Kazimierzowi Kosicy za opiekę, instruktaż, życzliwość i za pomoc w założeniu i zakończeniu istnienia Koła.

Dziękujemy Wójtowi Gminy Panu Walczakowi Wojciechowi za lokum, renowację pomnika w parku, za obelisk w lesie w Zawadach, za renowację nagrobka Pana Kownackiego, za życzliwość nam okazywaną i za Pana mądre stanowcze słowa powiedziane 15 października 2012 roku cytując: „Nigdzie nie puścimy tego sztandaru on musi pozostać u nas”.

Dziękujemy Księdzu Prałatowi Henrykowi Ćwiek za uczestnictwo w każdej uroczystości państwowej, sprawując Mszę Świętą za Ojczyznę głosząc słowo Boże i za błogostawieństwa nam udzielane.

Dziękujemy Dyrektor Gminnej Biblioteki Pani Bożenie Starzyńskiej za życzliwość nam okazaną przyjmując z chęcią obowiązki służenia pozostałym jeszcze członkom Koła Związku Kombatantów.

Dziękujemy Dyrekcji tutejszego Gimnazjum za to, że na naszą

Przekazanie sztandaru
fot: Gmina Jedlińsk

prośbę z radością i zadowoleniem delegowali swoich wychowanków - uczniów do asysty w poczcie sztandarowym na Święta Niepodległości.

Widzieliśmy i cieszyliśmy się, że uczniowie gimnazjaliści z dumą i satysfakcją uczestniczyli w poczcie sztandarowym. Dziękujemy Wam!

Droga młodzieży, gimnazjaliści, my jako już wasi pradiadkowie cieszymy się, że i dzisiaj też tu jesteście i bierzecie udział w tej uroczystości. Dziękujemy Wam za to, ale mamy do Was gorącą prośbę, abyście też zawsze strzegli tego sztandaru, bronili naszej Ojczyzny, naszej wolności, tożsamości i naszej świętej wiary chrześcijańskiej.

Dziękujemy Przewodniczącemu Rady Gminy Panu Waldemarowi Suliszowi i Panu Wójtowi Wojciechowi Walczakowi za bardzo staranną zorganizowaną dzisiejszą uroczystość przekazania sztandaru.

Dziękujemy!

Kazimiera Walczak

Konferencja

fot: Stowarzyszenie LGD „Razem dla Radomki”

Konferencja podsumowująca wdrażanie Lokalnej Strategii Rozwoju Dziedzictwa i Rozwój

W środę 20 marca 2013 r. w restauracji „Dworek Anna” w Podgórzu w gminie Gózd, odbyła się konferencja „Dziedzictwo i rozwój - realizacja Lokalnej Strategii Rozwoju”, podczas której podsumowano dotychczasową działalność Lokalnej Grupy Działania „Dziedzictwo i Rozwój”. W spotkaniu wzięli udział przedstawiciele Zarządu Stowarzyszenia Dziedzictwa i Rozwój, członkowie Rady, reprezentanci poszczególnych samorządów zrzeszonych w LGD, przedstawiciele sąsiednich LGD, beneficjenci działań osi 4 Leader, a także pracownicy biura LGD.

Konferencję otworzył Prezes Zarządu Stowarzyszenia Pan Zbigniew Buczma, który przybliżył zebranim ideę wdrażania podejścia Leader w ramach PROW 2007-2013 w Lokalnej Grupie Działania „Dziedzictwo i Rozwój”. O dobrych praktykach, sukcesach, jak również problemach związanych z wdrażaniem Lokalnej Strategii Rozwoju i realizacją poszczególnych działań osi 4 PROW mówili

między innymi: Pan Piotr Wajs z Urzędu Miejskiego w Zwoleniu, Pan Marek Łuszczek – Z-ca Burmistrza Iłży, Pan Zdzisław Karaś - Wójt Gminy Jastrzębia, Pan Andrzej Wolszczak - Wójt Gminy Tczów, Pan Adam Jabłoński – Wójt Gminy Gózd, Pan Tomasz Olczyk – przedstawiciel Gminy Przytyk oraz Pan Arkadiusz Sulima – Wicestarosta Zwoleński.

W dyskusji głos zabrał także Pan Cezary Adam Nowek, który zaprezentował efekty wdrażania Lokalnej Strategii Rozwoju na terenie Lokalnej Grupy Działania „Razem dla Radomki” i zapoczątkował dyskusję na temat przyszłości podejścia Leader w kolejnym okresie programowania.

Arkadiusz Ostrowski
Stowarzyszenie LGD "Razem dla Radomki"

Zbieramy stare fotografie i dokumenty dotyczące gminy Wolanów

Urząd Gminy Wolanów oraz Gminna Biblioteka Publiczna w Wolanowie zwracają się z prośbą o rekonesans własnych domowych albumów ze zdjęciami oraz dokumentów, i udostępnienie ich na potrzeby wydania książki pt. „Administracyjne i samorządowe dzieje gminy Wolanów w latach 1809 -2013”. W celu wzbogacenia opracowania fotografiami, poszukujemy zdjęć osób związanych z działalnością gminy oraz uwiecznionych na zdjęciu obiektów i wydarzeń. Mile widziane będą zdjęcia ówczesnych działaczy lokalnych oraz osób zaangażowanych w życie gminne, szczególnie w okresie do lat 90-tych ubiegłego tysiąclecia. Stare fotografie i dokumenty są najlepszym sposobem ukazania naszej historii, kultury i upamiętnieniem osób tworzących gminną rzeczywistość. Liczymy, że połączenie fotografii i dokumentów z rodzinnych albumów z treścią zaczerpniętą z archiwów państwowych przybliży historię naszej gminy młodym pokoleniom.

Kontakt:

Gminna Biblioteka Publiczna w Wolanowie
- Elżbieta Aderek,
tel. 48/618-67-09

Z kart historii... gminy Przytyk...

Przedstawiamy drugą część artykułu opracowanego przez Panią Jadwigę Gajewską, w którym przedstawia nam najważniejsze fakty historyczne, jak również opisuje najciekawsze zabytki i obiekty zlokalizowane na terenie gminy Przytyk.

Na ziemi przytyckiej zachowało się kilka zabytkowych miejsc i obiektów.

W Przytyku już na początku XVI w. istniał drewniany **kościół pw. św. Ducha i św. Krzyża**. W połowie XVI wieku Podlodowscy przyjęli kalwinizm i kościół zamienili na zbór. Dziś można obejrzeć wybudowaną w latach 1932-1936 świątynię pw. Podwyższenia Krzyża Świętego. Znajduje się ona na wzniesieniu, przy rozwidleniu dróg Radom – Wyśmierzyce – Stara Błotnica. Zaprojektowana została w stylu barokowo – renesansowym przez warszawskiego architekta Stefana Szyllera. W prezbiterium kościoła malarz Jan Henryk Rozen namalował obraz „Znalezienie Krzyża Świętego”. Obraz umieszczony jest zamiast nadświetla głównego ołtarza. Pomysłodawcą i budowniczym pięknego murowanego kościoła był ówczesny proboszcz parafii ksiądz Jan Lipiński. Ks. Jan Lipiński był także inicjatorem sprowadzenia do Przytyka Zgromadzenia Sióstr Świętego Michała Archaniota. Siostry Michaliłki zajmują się działalnością katechetyczną i parafialną. W marcu 2012 roku radni Rady Gminy w Przytyku podjęli uchwałę o nadaniu nazwy ronda przy skrzyżowaniu ulic: Zachęta, Kościelna i Mickiewicza. Rondo otrzymało nazwę "Księdza Jana Lipińskiego". Przy kościele znajduje się nagrobny pomnik z amforą na szczycie Ignacego Dzianotta – sędziego pokoju powiatu radomskiego. Na cmentarzu parafialnym znajdują się m.in. nagrobki właścicieli dóbr Zameczka i Oblasu.

W odległości 1,5 km i na wschód od Przytyka położony jest **Zameczek**. Stał tam kiedyś zamek na ostrowiu czyli na wyspie. Stąd też pierwsza nazwa Ostrow, a następnie Zameczek. Wyspa to rozwidlenie rzeki Radomki, zwanej wcześniej Radomierzką, łączącej się następnie w jeden nurt. Kasztel na Ostrowie był siedzibą Podlodowskich, dziedziców Przytyka i okolicznych wsi. Do dóbr przytyckich należały położone wokół Przytyka wsie: Podgajek, Studzienice, Ostrołęka, Suków, Sukowska Wola, i szereg innych.. W 1645 roku na przykład dziedziczką Zameczka była Anna Wojstawska. W 1736 roku Zameczek otrzymał w zastawie Stanisław Kwaśniewski herbu Nałęcz (pułkownik Jego Królewskiej Mości od 1709 roku). Do rodziny Tartów, dobra Zameczka należały wraz z pańszczyźnianymi wsiami "zarobnymi", Suków i Sukowska Wola. Do pierwszych lat XIX wieku Zameczkowi nie podlegały wsie włościańskie. Spełniały one rolę rezydencji, przekształconej następnie w folwark.

Ignacy Dzianott właściciel Wąsnowa i Żychorzyna (powiat Opoczno), żonaty z Marianną Walicką wojewodzianką rawską, w latach 1801-1804 nabył od braci Tartów: Jana, Ewangelisty i Kazimierza 1/3 dóbr Zameczka, a w 1808 roku od Joachima i Joanny Kochanowskich dalsze 1/3 dóbr. Ignacy Dzianott był pierwszym hipotecznym właścicielem całego Zameczka wraz z przyległościami. Był on jednocześnie właścicielem Taczowa, Taczowskiej Woli i części Jaszowic.

Dobra te w dniu 22 grudnia 1824 roku odziedziczyły po ojcu dzieci: synowie Teobald i Konstanty oraz córka Emilia żona Józefa Rutkowskiego. W Zameczku zamieszkiwał Konstanty Dzianott

Kościół pw. św. Ducha i Krzyża
fot: Gmina Przytyk

(1805-1868). Był on żonaty (1825) z Franciszką Krasowską, córką właściciela Wyśmierzyc. Stosunki zależności wsi od dworu ustaty po uwłaszczeniu włościan ukazem carskim z 2 marca 1864 roku.

Po śmierci Konstantego Dzianotta, w 1868 roku, Zameczek odziedziczyli jego synowie: Stanisław i Władysław. W 1871 roku sprzedają oni te dobra Ignacemu de Goerscht Druzbickiemu. W roku następnym z hipoteki Zameczka odłączone zostają Borki i Podwalina. Po tym odłączeniu dobra Zameczka liczą 1061 mórg 185 prętów. W roku 1876 właścicielem Zameczka zostaje hrabia Włodzimierz Lubieniecki herbu Rola, żonaty od 1868 roku z Felicją Druzbaczką, córką Ignacego Gorscha.

Według Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego w 1890 roku powierzchnia majątku wynosiła 1058 mórg 22 pręty. Włodzimierz Lubieniecki umiera w 1894 roku. Po śmierci ojca hipotecznym właścicielem Zameczka zostaje jego starszy syn Zdzisław, urodzony w 1868 roku. Był on dwukrotnie żonaty. Pierwszą żoną była Maria Skarżyńska, która zmarła nie pozostawiając potomstwa, po śmierci pierwszej żony, żeni się

Pałac w Zameczku
fot: Gmina Przytyk

z Emilią Bród Platerówną z Gietwan.. W 1900 roku Zameczek kupuje Stanisław Lubieniecki (żył w latach 1874-1938) od swojego brata Zdzisława. Stanisław był żonaty z Irmgardą Tithenius. Z tego małżeństwa pochodzili dzieci: Włodzimierz, Jerzy, Helena . W 1919 roku oddzielono z Zameczka parcelę o powierzchni 290 mórg pod nazwą "ogrodowizna". W tych latach zbudowano na łąkach i pastwiskach nad rzeką Radomką, prawidłowo zaplanowane i zagospodarowane stawy rybne o powierzchni stu kilkudziesięciu mórg. Nawadniane one były przy pomocy śluzy przegradzającej rzekę. Gospodarstwo rybackie miało być podstawowym źródłem dochodu. W latach trzydziestych prowadzenie gospodarstwa obejmuje Jerzy Lubieniecki żonaty z Zofią Czubak z Poznania, córką przedsiębiorcy budowlanego. Sprawy działów rodzinnych nie zostały jednak przeprowadzone i hipotecznym właścicielem Zameczka był w dalszym ciągu ojciec Jerzego, Stanisław Lubieniecki.

Kryzys gospodarczy w latach trzydziestych pogorszył ponownie stan gospodarczy i finansowy majątku. Majątek zostaje wystawiony na licytację przez Towarzystwo Kredytowe Ziemskie. Na licytacji w dniu 25 czerwca 1937 roku Zameczek kupuje na swoje nazwisko żona Jerzego, Zofia hrabina Lubieniecka. W wyniku transakcji uratowana została sytuacja i wniesiony przez hrabinę posag. W 1945 roku przeprowadzono reformę rolną, na 146 ha powstał Państwowe Gospodarstwo Rolne, przemianowane 1962 roku na Wojewódzki Zakład Unasieniania Zwierząt. Na terenie resztek dawnego parku stoi pałac z połowy zeszłego stulecia projektowany przez architekta Franciszka Marii Lanciego, obecnie odrestaurowany (własność prywatna). W parku najstarszym drzewem jest dąb szypułkowy, objęty ochroną. W pobliżu miejscowości jest także kompleks stawów rybnych stanowiących własność prywatną. W 2000 roku w Zameczku na rzece Radomce powstała elektrownia, która produkuje energię czystą (ekologiczną), o mocy 70kWh. Energia ta zużywana jest przez indywidualnych odbiorców z pobliskiej okolicy.

W miejscowości **Oblas** znajduje się, mocno zdewastowany, dwór Krasińskich z XIX w. oraz zabytkowy spichlerz (w remoncie - własność prywatna).

Na szczególną uwagę zasługuje Dolina Dobrzycy. Obejmuje ona fragment doliny niewielkiej rzeki Dobrzycy wraz z przyległymi lasami oraz kompleksem stawów rybnych, z których największe mają nazwy: J. Gopto, Świteż, Macierz. Występują tutaj, znajdujące się pod ochroną, gatunki roślin i rzadkie gatunki ptaków.

Kościół we Wrzosie
fot: Stowarzyszenie LGD „Razem dla Radomki”

W odległości 4 km na zachód od Przytyka leży miejscowość **Wrzos** z najstarszą budowlą w gminie. Wrzos był dawniej siedzibą rodów: Wrzosowskich, Potkańskich i Podłodowskich. Pierwsza historyczna wzmianka o Wrzosie jako parafii pochodzi z 1372 roku, kiedy wizytę złożył arcybiskup Gniezna, Jarosław. Stał tu wówczas kościół drewniany, który przetrwał do 1420 roku. W tym czasie zbudowano w stylu gotyckim nowy kościół murywany w kształcie krzyża, z cegły szlifowanej, wzmocniony podporami, pod wezwaniem św. **Wawrzyńca i Idziego**. Sądząc z umieszczonego na sklepieniu herbu Jeleń, fundatorami byli Potkańscy. Konsekracji świątyni dokonano w 1521 roku. Przed kościołem na miejscu dawnej karczmy w 1901 roku ks. Marek Gujski postawił żelazny, ażurowany krzyż, a później zbudowano ogrodzenie według projektu ks. Władysława Paciaka. Poświęcenia odnowionej świątyni dokonał w 1905 roku ks. Piotr Górski, kanonik sandomierski, dziekan radomski. W pięknym Wielkim Ołtarzu znajduje się figura Chrystusa Pana, siedzącego podczas męki koronowanego cierniem. Zastonę tworzy obraz św. Wawrzyńca, diakona, męczennika, patrona kościoła i parafii, namalowany przez Rafała Hadziewiczza z Warszawy. W ścianach przy ołtarzu znajdują się wmurowane marmurowe tablice, upamiętniające zasłużonych parafian, właścicieli Goszczewicz: Antoniego Józefa Goldtmanna (1815-1881), Feliksa ze Świerżyńskich Goldtmanna - krewnych biskupa sandomierskiego. Na cmentarzu parafialnym znajdują się wiele nagrobków właścicieli dawnych dóbr ziemskich oraz dwie mogiły zbiorowe powstańców poległych w bitwie pod Wirtem 23 sierpnia 1863r. Z tej parafii, z miejscowości Potkanna, pochodził ks. **Władysław Paciak** najwybitniejszy z radomskich malarzy powojennego pokolenia. W kościele umieszczono jego obraz olejny „Zdjęcie z krzyża”. Władysław Paciak ur. 20 kwietnia 1903 roku w Potkannie k. Przytyka, zm. 5 października

1983 roku w Radomiu, w 1929 roku ukończył Seminarium Duchowne w Sandomierzu. Został pochowany w rodzinnym Wrzosie. Początkowo pracował w wiejskich parafiach diecezji sandomierskiej. W 1945 roku rozpoczął studia wyższe w Krakowie. Na Uniwersytecie Jagiellońskim ukończył teologię (dyplom 1949) i historię sztuki (dyplom 1952), a na Akademii Sztuk Pięknych – malarstwo (dyplom 1954). Od 1953 roku aż do śmierci mieszkał w Radomiu, gdzie pełnił obowiązki konserwatora diecezjalnego. Spuścizna artysty obejmuje ponad 700 obrazów, kolaży, rysunków. We Wrzosie działa Publiczna Szkoła Podstawowa, OSP. Szkolnictwo we Wrzosie rozwija się od ponad 70 lat, ale przed pięćdziesięcioma laty dzięki zaangażowaniu społeczności Wrzosu i okolic powstał, budynek który został rozbudowany. Przybyły dwie sale lekcyjne oraz sala gimnastyczna wraz z zapleczem, przeprowadzony został także remont starej części budynku. W miejscowości powstało stowarzyszenie „Wrzosowisko” z inicjatywy członków Klubu Aktywnych Rodzin z Wrzosu i okolic, zarejestrowane 29 października 2009 roku. Działa na rzecz wzrostu aktywności społeczności lokalnej. Na rzece Wiązownicy istnieje od

Kościół we Wrzeszczowie
fot: Stowarzyszenie LGD „Razem dla Radomki”

drugiej połowy XIX wieku młyn, pierwotnie wodny obecnie zasilany energią elektryczną, świadczy usługi dla pobliskich rolników (własność prywatna). W miejscowości Wygnanów powstało „Stowarzyszenie Przyjaciół Wygnanowa” zarejestrowane 29 stycznia 2010 roku, jego głównym celem jest podtrzymanie tradycji muzyki regionalnej.

Przy drodze Przytyk-Potworów, 6km od Przytyka, leży **Wrzeszczów**. O istnieniu kościoła we wsi Wrzeszczów mowa jest już w połowie XV wieku, o czym świadczy Długosz, który wliczając wsie dające dziesięcinę kościołowi w Szydłowcu, wspomina też o tej parafii. Na początku XV wieku kościół parafialny obejmował 10 wsi, zaś sam utrzymywał jednego proboszcza i dwóch wikariuszy. Kościół ten początkowo drewniany, spalony został przez Rosjan w 1707 roku. Na miejscu dawnej świątyni ksiądz Wawrzyniec Borowiecki, ówczesny proboszcz, rozpoczął budowę nowego, murowanego kościoła. Wzniesiono go w latach 1707-16, przy pomocy finansowej Marianny z Karskich Lassockiej i Stanisława Morsztyna

(województwo sandomierski). Odnawiany kilkakrotnie, między innymi w 1869, 1887, 1956 zachował do dzisiaj formę krzyża i barokowy styl. Obecnie w wyposażeniu posiada m.in. XVIII-wieczny obraz, epitafia z XVIII-XIX wieku, odnowioną drogę krzyżową oraz inne cenne przedmioty. Przed kościołem znajduje się dzwonnica, drewniany krzyż oraz niedawno powstały Ogród Męki Pańskiej. Centralne miejsce w tym parku zajmuje krzyż z piaskowca wykonany w 1884 roku, a odnowiony w 2006. Są tu także stacje drogi krzyżowej i liczne figury świętych. Jest także cmentarz, na placu którego w 1828 roku wzniesiono kaplicę cmentarną pw św. Katarzyny. Znajdują się w niej nagrobki dawnych właścicieli ziemskich. Na cmentarzu można znaleźć kilka ciekawych XIX-wiecznych grobów. Obiektem godnym uwagi jest zabytkowy dworek, który przez pewien czas pełnił funkcję szkoły (własność prywatna). W pobliżu dworu położona jest Publiczna Szkoła Podstawowa. Jej budowę rozpoczęto w maju 1965r., a 25 września 1966 roku nowa szkoła została oficjalnie oddana do użytku.

W miejscowości funkcjonuje Agencja Poczтовая, Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej, Publiczna Szkoła Podstawowa, OSP.

W sąsiadującej z Wrzeszczowem miejscowości Glinice zachowała się piękna kaplica wybudowana przez dziedziczkę Wrzeszczowa w 1863r., po upadku powstania styczniowego. Kaplica przetrwała dwie wojny, a w 2003r. przeprowadzono kapitalny remont.

Gmina Przytyk sąsiaduje z gminami: Zakrzew, Wolanów, Wieniawa, Potworów, Radzanów, Stara Błotnica, Jedlińsk.

Dziś Przytyk funkcję centrum administracyjno – gospodarczego gminy. Jest tu Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Poczty, Publiczne Gimnazjum, Publiczna Szkoła Podstawowa, Przedszkole Publiczne, Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej, Apteka, Gminna Biblioteka Publiczna, OSP, filia Powiatowego Urzędu Pracy w Radomiu, Posterunek Policji, dwa banki, Posterunek Energetyczny, Punkt Doradztwa Rolniczego. Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.

Staraniem lokalnej społeczności powołane zostało Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Przytyckiej, stowarzyszenie, którego celem jest wszechstronne działanie zmierzające do integracji mieszkańców Gminy i budowania poczucia dumy z przynależności do „małej ojczyzny”. Towarzystwo redagowało biuletyn „Ziemia Przytycka” w latach 1999-2011. Od 2001 roku przy OSP w Przytyku działa Młodzieżowa Orkiestra Dęta, która kontynuuje dzieło swych poprzedników.

Atrakcyjność gminy wzrosła wraz z oddaniem do użytku zbiornika wodnego w Domaniowie, zwanego „**domaniowskim morzem**”. Zalew w Domaniowie, drugi co do wielkości, po Zalewie Żegrzyńskim (pow. zbiornika przy max. poziomie spiętrzenia to ok. 500 ha), wybudowany w latach 1996 – 2001; usytuowany w dolinie rzeki Radomki, na terenie gmin: Przytyk, Wieniawa i Wolanów, w odległości 25 km od Radomia a 10 km od Przytyka. Nad zalewem odbywają się imprezy plenerowe m. in. Rowerowy Złot Gwieździsty, Powitanie Lata, Bezpieczna

Domaniowskie Morze
fot: Stowarzyszenie LGD „Razem dla Radomki”

Kąpiel, Międzynarodowe Zawody Wędkarskie. Spełnia różnorodne zadania m. in. wyrównanie przepływów, obniżenie kulminacji fal powodziowych, energetyczne wykorzystanie spiętrzenia wody; umożliwia wykorzystanie rekreacyjne terenu przylegającego i prowadzenie gospodarki rybackiej.

Przez gminę prowadzą **liczne szlaki rowerowe**, które zainicjował Związek Gmin „Radomka” z siedzibą w Przytyku. Związek powstał w 1997 skupia gminy leżące nad rzeką Radomką tj. Przysucha, Wieniawa, Wolanów, Przytyk, Zakrzew, Jedlińsk. Zadaniem gmin wchodzących w skład Związku jest dbanie o środowisko, rozwój turystyki, promocja gmin i szeroko pojęta ekologia.

Pomysłodawcą i organizatorem Gwieździstego Złotu Rowerowego jest Związek Gmin „Radomka” a odbywa się pod patronatem marszałka województwa mazowieckiego. Złot to impreza, której celem jest promowanie aktywnego trybu życia poprzez uprawianie turystyki rowerowej szlakami rowerowymi doliny rzeki Radomki (liczących łącznie 287 km) znajdujących się na terenie Zw G „Radomka”. Bezpieczna kąpiel – pokaz instruktażowy poświęcony bezpieczeństwu podczas letniego wypoczynku.

Targi Papryki w Przytyku
 fot: Stowarzyszenie LGD „Razem dla Radomki”

Przytyk to również kolebka uprawy papryki, wraz z gminami: Potworów, Klwów, Radzanów, Wyśmierzyce i Stara Błotnica, stanowi największe w Polsce zagębie paprykowe, z którego pochodzi 85 % krajowej produkcji. Prekursorem uprawy papryki na ziemi przytyckiej był, nieżyjący już, Antoni Kwietniewski, mieszkaniec Woli Wrzeszczowskiej, który rozpoczął jej uprawę w 1982 roku, podczas pobytu w Holandii i w Niemczech podpatrzył tamtejsze uprawy papryki i postanowił przenieść ich uprawę do Polski. Od 1999r. w Przytyku odbywają się Ogólnopolskie Targi Papryki, które cieszą się ogromnym zainteresowaniem. Targi mają ułatwić producentom kontakty z potencjalnymi odbiorcami, poszukiwanie rynków zbytu, zagospodarowanie surowca i promowanie papryki. Dzisiaj papryka przytycka to coraz bardziej rozpoznawalny produkt. Dzięki staraniom Lokalnej Grupy Działania „Razem dla Radomki”, 28 lipca 2011r. papryka przytycka znalazła się w gronie wyróżnionych produktów. Papryka uzyskała wpis na listę Produktów Tradycyjnych tworzonej przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Obecność papryki przytyckiej wśród Produktów Tradycyjnych podkreśla działania promocyjne podejmowane na rzecz budowy wizerunku produktu lokalnego, a także świadczy o wyjątkowej jakości, wyśmienitym smaku warzywa oraz wytwarzaniu zgodnym z tradycyjnymi metodami produkcji na przestrzeni ostatnich 30 lat.

Publiczne Gimnazjum – publiczna placówka oświatowa, powstało w wyniku reformy oświatowej z 1999r. na terenie placówki organizowane są różnorodne imprezy oraz koła zainteresowań dla uczniów. 25 października 2003r. oddano do użytku nowy budynek PG a w listopadzie 2008 r. halę sportową; 30 maja 2009r. odbyła się uroczystość nadania szkole imienia Jana

Kochanowskiego oraz prawa posiadania sztandaru. Przy gimnazjum działają: □ Uczniowski Ludowy Klub Sportowy „ORLIK” założony w 2003r., zadaniem klubu jest planowanie pozalekcyjnego życia sportowego dzieci i młodzieży.

- **„Plejada”** zespół ludowy ma kultywować tradycję kultury regionalnej.
- **Izba Regionalna** – szkolne muzeum gromadzi eksponaty, fotografie i dokumenty
- **Turnieje Regionalne** – coroczne imprezy organizowane od 2004 r. Tematem przewodnim turniejów jest szeroko pojęty regionalizm

Publiczna Szkoła Podstawowa – budynek wybudowano jako „szkołę tysiąclatkę” i oddano do użytku w 1969r. (wcześniej szkoła podstawowa mieściła się w obecnym budynku przedszkola).

Urząd Gminy Przytyk w ramach promocji kultury, sportu i rekreacji przystąpił do programu "Moje Boisko-Orlik 2012" czego wynikiem jest zbudowany kompleks boisk sportowych w zachodniej części Przytyka tj. Podgajku Zachodnim. Usytuowanie obiektu jest w niedalekiej odległości od Zespołu Szkół w Przytyku co umożliwi aktywne wykorzystywanie go przez nauczycieli i uczniów a poza godzinami szkolnymi przez zainteresowanych mieszkańców.

Zakład Gospodarki Komunalnej w Przytyku Sp. z o.o. wydaje od kwietnia 2012r. Informator samorządowy „Gmina Przytyk”.

Gminna Biblioteka Publiczna w Przytyku powstała 4 stycznia 1948 roku, od 1 stycznia 2004 roku działa jako instytucja kultury. Posiada bogaty księgozbiór, także i regionalny z najnowszymi publikacjami.

Na terenie gminy występuje ponad 130 pomników historii Przytockiej „Małej Ojczyzny” tj. przydrożne kapliczki, krzyże i figurki.

Stowarzyszenie LGD "Razem dla Radomki"

Biuro Stowarzyszenia

ul. Wenera 9/11
26-600 Radom
tel./fax (48) 38 58 996

Biuro czynne w godzinach:

Poniedziałek 9.00-17.00
Wtorek – Piątek 8.00-16.00

Adresy e-mail:

zarzad@razemdlaradomki.pl
lgd@razemdlaradomki.pl
promocja@razemdlaradomki.pl

Strony www:

www.razemdlaradomki.pl
www.wdolinieradomki.pl
www.innowacyjnaradomka.pl
www.paprykaprzytycka.pl
www.elearning-szkolenia.eu
www.facebook.com/pages/LGD-Razem-dla-Radomki/115569261822956
www.razemdlaradomki.blip.pl

Biuletyn Lokalnej Grupy Działania „Razem dla Radomki”

Zespół redakcyjny:

Cezary Adam Nowek
Arkadiusz Ostrowski
Kazimiera Walczak
Agnieszka Zarychta-Wójcicka
Zarząd Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Bierwce i Okolic

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich:
Europa inwestująca w obszary wiejskie
Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Razem dla Radomki”
Współfinansowana jest ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – LEADER
Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013